

Tasavvufun Temelleri: İbadet, Takvâ ve Ahlak

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahirabbil‘âlemîn. Nahmeduhu bi-cemî‘i mahâmidih. Kemâ yenbeğî li-celâli vec-hihî ve li-‘azîmi sultânih. ve’s-salâtu ve’s-selâmu ‘ala seyyidinâ Muhammedin ve âlihi ve sahbihî ecma‘în ve men-tebi‘ahu bi-ihsânin ecma‘în et-tayyibîn et-tâhirîn ilâ yevmi’d-dîn.

Emmâ ba‘d;

Bu andan itibaren burada yaptığımız çalışmamızın değerlendirmesi ve kapanış konuşmasıdır. Buradan program kapatılmış olarak ayrılacağız. Herkes eşyalarını toplayacak. Bir dahaki buluşmaya kadar vedalaşacak. Ayrılıp gidecekler. Fakat arkadaşlar kafesin kapağını açık unutmuşlar. Baktım, kuşların çoğu uçmuş gitmiş; pek azı kalmış. Sıhhat, afiyetle gitsinler. Allah hepinizden razı olsun.

Güzel kararlar almak güzel olduğu gibi alınmış kararları uygulamak da güzeldir. Hatta daha önemlidir. *Ayinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz.*

*Şahsın görünüm rütbe-i aklı eserinde.*¹ Yani kuru lafın kıymeti yoktur. O lafları söyleyen kimseler icraatlarıyla da sözlerini desteklemelidir. Sözlerine uygun güzel icraatlar yapmalıdır. İnsan eseriyle övünür. Hem dünyadaki hem âhiretteki hayatı bıraktığı eserle ölçülür. Kıymeti onunla anlaşılır. Onun için temennimiz, alınan kararları kardeşlerimizin uygulamasıdır.

Bu toplantılar, uluslararası tecrübelerimize dayanarak söylüyoruz ki, son derece faydalı, toplayıcı oluyor. Ve büyük gelişmelere vesile oluyor. Onun için tekrar tekrar yapılmalı. Alınan kararlar unutulmamalı. Ve bir dahaki toplantıya kadar uygulanmalıdır. Allahu Teâlâ hazretleri hayırları işlemenizi hepinize nasip eylesin. Hepinizi hayrın anahtarı, hayrın fatihi, hayrın âmili, hayrın icraatçısı eylesin. Elinizden, dilinizden, icraatınızdan, eserinizden nice Müslümanlar istifade etsin. Ecriniz, sevabınız çok olsun.

---

¹ Ziya Paşa, *Terkîb-i Bend*

a. İslâm'ın Özü, Ruhu Tasavvuftur

Sevgili kardeşlerim!

İslâm'ın özü ruhu tasavvuftur. Takva yoludur. İhsan yoludur. Hadîs-i şerîflerde, âyet-i kerîmelerde bu konuya işaret edilmiştir. Takva yolundan yürüyen Allah'ın sevgili kulu olur, hüsn-i hâtimeye ulaşır, iki cihanda aziz ve bahtiyar olur. Onun için hepinize takvayı tavsiye ederim. Tasavufî vazifelerinizi ihmal etmeyin. Tasavvufî vazifesi olmayan kardeşlerimiz şu andan itibaren vazifelensinler. Her gün büyüklerimizin tavsiye ettiği beş zikri yap-sınlar. 100 *Estağfirullah*, 100 *Lâ ilâhe illallah*, 1000 defa Lafza-i celâl, *Allah Allah Allah* zikri, 100 Salâvât-ı şerîfe, 100 *Kul huva'llahu ehad [İhlas] Suresi*. Bunlar günlük tasavvufî tarikat vazifeniz olsun.

Bunları Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hadîs-i şerîflerinde bize tavsiye buyurmuş. Sevapları hakkında çok hadîs-i şerîfler var. Geçen akşamki sohbetimde onlardan bir iki tanesinden, vesile ile, bahsetmiş olduk.

Kur'ân-ı Kerîm'de zikirle ilgili âyet-i kerîmeler çoktur. En önemlisi Allahu Teâlâ hazretleri

buyuruyor ki; *Fe'z-kürûnî ezkürküm ve's-kürûnî ve lâ tekfürûn.*² Eğer kul Allah'ı zikrederse Allah da onu daha hayırlı bir şekilde zikreder. Kul Allah'ı *Allah Allah* diye zikredince Allah da kendisine mahsus bir şekil ile kulunu zikreder. Bu büyük bir şereftir. Çok kıymetlidir. Çok önemlidir. İbadetlerin en sevaplısı zikrullahtır. Onun için zikir vazifenizi ihmal etmeyin, geri kalmayın. Bu vazifeleri yapın.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki; “Ben dahi günde 100 defa *Estağfirullah* diyorum.” Peygamber olduğu halde. O halde siz de diyeceksiniz demek ki, “Deyin!” diye emrediyor. Emrettiği için yapacaksınız. Kendisi de yapıyor. Onun için siz de yapacaksınız.

100 defa *Lâ ilâhe illallah* demenin sevabını hadîs-i şerîflerden dinlediniz. Mahşer yerine 100 defa *Lâ ilâhe illallah* diyen kimse böyle dolunay gibi, yüzü ışık saçarak, nurlu bir şekilde gelecek. Çok güzel sevaplar kazanmış bir

---

² 2/ Bakara, 152.

kimse olarak, iyi işler yapmış bir kimse olarak gelecek. Bunu yapın.

Ondan sonra *Allah* demenin sevabını biliyorsunuz. Bizim *Mevlid* müellifi, nâzımı, şairi Süleyman Çelebi. *Bir kez Allah dese aşk ile insân/ Dökülür cümle günah misli hazân* diyor. Hadîs-i şerîften alınmadır bu ifade. İnsan aşk ile *Allah* deyince günahları dökülür. Bir defa aşk ile deyince sevaba geçer. Ondan sonra bir daha dedikçe, bir daha dedikçe, her seferinde sevabı artar. Zikrin sevabının miktarı çok fazladır. Katsayısı çok yüksektir zikrin.

Biliyorsunuz Allah bazı amelleri 1'e 10 olarak kabul eder. *El-hasenetü bi-'aşri emsâlihâ*. Bazı çok önemli işleri 1'e 700 olarak kabul eder. Mesela cihat 1'e 700 mislidir. Cihada ayrılmış para 1'e 700'dür. Mesela Çeçenistan'a 1 milyon liralık bir yardım yaptıysanız 700 milyon yardım yapmış gibi, mükafatı öyle alacaksınız. Bosna'ya öyle bir yardım yaptıysanız öyle alacaksınız. 1'e 700'dür. Çok büyük bir rakam! Güzel bir şey. Yani 1 milyon nerede, 700 milyon nerede? 1 milyar nerede, 700 milyar nerede? Mesela. Çok büyük bir rakam. Ama zikrullahın sevabı 1'e 70 bindir. Yani 100

misli daha fazladır. Allah yoluna cihattan 100 misli daha fazladır sevabı.

Çünkü zikrullahın sonunda aşkullah hâsıl oluyor. Kulun gönlünde Allah'a karşı sevgi ve bağlılık hâsıl oluyor. Bu da her şeyin özüdür, esasıdır ve en kıymetli şeydir. İksir-i âzamdır, tılsım-ı muazzamdır. Allah'ı sevmek, Allah tarafından o derecede sevilme demektir. Allah aşığı olmak, Yunus Emre gibi bilmem Mevlânâ gibi, Hacı Bayrâm-ı Veli gibi olmak çok önemli, çok güzel bir şeydir. Onun için zikrullahın sevabı 1'e 70 bindir.

İnsan aşikare *Allah Allah Allah Allah* derse 70 bin, 70 bin, 70 bin, 70 bin... sevabı gider. Eğer âşikâre değil de içinden gizli *Allah* derse. Dili dudağı kapalı, kalbinden, duyulmayacak şekilde Allah diyorsa, bunun sevabı da bunun 70 kat daha fazlasıdır. 70 kere 70 bindir. 4 milyon 900 bin. Yani içinden bir defa *Allah* dedi mi bir insan. Duyulmayacak şekilde. Böyle içinden denildiği zaman 4 milyon 900 bin, 4 milyon 900 bin, 4 milyon 900 bin gider. Bu da ibadetin gizli olmasının sevaplı olmasındandır, gösteriş

olmamasındandır; böbürlenmek, istismar etmek, sömürmek, riyakârlık olmamasından dolayıdır. Onun için zikri ihmal etmemek lazım.

Tasavvufun üç esası vardır. Yani Allah'ın rızasını kazanmanın, cennete girmenin üç yolu vardır demek oluyor. Bir; ibadetleri yapmak. Aman ibadetlerinizi ihmal etmeyin! Çünkü şeytan sizi tembelleştirir. Tembelleştirmeye çalışır, ibadetleri ihmal ettirir. Cumaları, ce-maati, toplumu, topluluğu, toplu çalışmayı terketmeyin. İbadetlerinizi yapın. Namaz, oruç, Cuma namazı, zekât, hac neyse, zikir ve saire ibadetleri yapın, bir.

Bir de başka türlü bir sevap kazanma yolu vardır. İkincisi; günahlardan kaçınmaktır. İnsan bir eylem, bir ibadet yaptığı zaman sevap kazanır, bir de bir kötülük yapmadığı zaman da sevap kazanır. Yapmamaktan da dolayı bir sevap vardır. Mesela harama bakmadığı zaman ve karşısına geldiği halde başını çevirdiği zaman, gözünü yumduğu zaman. O zaman harama bakmadı diye bir sevap kazanır. O da bir sevaptır. Takva derler böyle haramdan günah-tan sakınmaya. Onun için takvâ ehli olmanızı

size tekrar tavsiye ediyorum. Günahlardan sakının. Harama günaha yanaşmayın, bulaşmayın. Haram lokma yemeyin. Çünkü o da sevap kazanma yoludur. O da Allah'ın sevgisini kazanmak yoludur.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ³

Inna'llâhe yuhibbu'l-müttekîn. “Takva ehli kulları Allah sever.”

Allah'ın sevgili kulu olmanın yolu günahlardan kaçınmaktır. Eğer günahlardan kaçınmazsanız günahkar kulu Allah sevmez. Vay edepsiz, vay âsi, vay mücrim, vay günahkar, vay saygısız, vay sevgisiz!.. Onun için günahdan da kaçınmak önemli. Bir adam ibadetini yapıyor. Ama öbür taraftan günahları bırakmıyor. Kazandığını kaybeder. Hacca gitmiş, ticarete yalan yere yemin ediyor. Kaybeder. Oruç tutmuş, harama bakıyor. Kaybeder. Günahlar tehlikelidir, kazancı da götürür veya söndürür. Matematikte eksinin artıyı azalttığı gibi.

---

³ 3/ Âli İmran, 76.

Onun için hem ibadet yapacaksınız hem günahlardan kaçınacaksınız, takvâ ehli olacaksınız. Tasavvufun temeli, esası bu günahlardan kaçınmadır. Günahlardan kaçınmak, müspet işleri yapmaktan da önce gelir. Önce insan zarardan kurtulmalı ki kâra geçebilsin. Önce sıfırın altından şöyle bir hiç olmazsa zarar etmez duruma gelmeli ki kâra geçebilsin. Onun için günahlardan kaçınmaya çok dikkat edin. Size takvayı tavsiye ederim. Peygamber Efendimiz de tavsiye etmiş. *Ûsîkum bi-takvallahi ve tâ'atihi.*

Allah'ın sevgili kulu olmanın üçüncü yolu da ahlâkı güzelleştirmektir. Tasavvuf, ahlâkı güzelleştirme yoludur. Tasavvuf bir süreçtir. Tasavvuf bir eğitimidir. Ahlâk eğitimidir. Bazıları diyor ki; "tasavvufa girmeden, tarikate girmeden yapabilirim." Eğitim bu. Bu eğitimi yapmadan olmaz. İnsan tasavvufun eğitimini görürse insan-ı kâmil olur, evliyâ olur. Tarih boyunca öyle olmuştur. Denenmiş bir yoldur. Amerika'yı yeniden keşfetmiyorsunuz. Yeni bir şey değil. Hacı Bayrâm-ı Velî böyle yetişmiştir. Yunus böyle yetişmiştir. Yunus tekkeye 40 yıl odun taşımış ama eğri odun taşımamış. Niyâz-

i Mısrî böyle yetişmiştir. Akşemsettin böyle yetişmiştir. Çok önemli!

Onun için üç şeyi size, tarikat vazifesi olarak, yani cennete gitmeyi ve Allah'ın sevgisini kazanmayı sağlayacak üç ana şeyi hatırlatıyorum. Bir; ibadetleri yapın. İbadetleri yapmadan, Allah'a itaat etmeden sevgisini kazanamazsınız. İki; günahlardan kaçın. Günahlardan kaçınmayınca - âsi, mücrim, günahkar bir kul olarak - Allah'ın sevgisini kazanamazsınız. Üç; ahlâkınızı güzelleştirin. İnsan güzel huylu bir insan olabilirse. Gündüzleri akşamlara kadar hep oruç tutan, akşamları da sabahlara kadar hep namaz kılan, tesbih çeken, Kur'an okuyan, ibadet eden insan kadar sevap kazanabilir.

Nereden?

Güzel huyundan. Güzel huylu olmak tasavvufun sonucudur, meyvasıdır. Tasavvuf güzel huylu olabilmek içindir. Salih insan, salih-i muslih insan olabilmek içindir tasavvuf. Onun için tasavvufu hor görmeyin. Şeriatın dışında sanmayın. Tasavvuftan kaçınmayın. Tasavvufî

vazifelerinizi ihmal etmeyin. Zikirlerinizi yapın. Hepinize zikir vazifesi veriyorum. 100 *Estagfirullah*, 100 *Lâ ilâhe illallah*, 1000 *Allah*, 100 *Salavât-ı şerîfe*, 100 *Kulhuvallah* [İhlâs-ı Şerif]. Bu zikirleri yapın. İbadetleri yapın. Günahlardan kaçın. Ahlâkınızı güzelleştirin.

Eğitim sadece erkeklere verilen bir bilgi değildir. Kadınlar da eğitilmelidir. Çocuklar da eğitilmelidir. Bir toplumda kadınlar eğitilirse toplumun ihmal edilmiş olan bir yarısı daha hizmete kazanılmış olur diye düşünüyoruz. Onun için taa başından beri kadınlara yönelik çalışmalarımız var. Türkiye’de onlarca - şu anda rakamını bilemiyorum çünkü her gün yenisi açılıyor, belki yüze yakın - Kadın Aile Derneğimiz var. İlim, kültür, sanat derneklerimiz var. Vakıflarımızın şubeleri var. 400-500 şube halinde çalışıyoruz. Faydalı olmaya gayret ediyoruz. Çevre Kültür Derneklerimiz var.

En son burada çok kaldığım için Türkiye’den gelen kardeşlerimin bana getirdiği son yayınlarımızı tavsiye ederim. *İlim ve Sanat*, dün buradaki ilgililere de gösterdik yayınlarımızı. Hayran kaldılar. *İlim ve Sanat* siz bilim adamları için son derece önemli bir yayındır. İçinde

son derece bilimsel araştırmalar, çok değerli araştırmalar neşrediliyor. Kapağı biraz böyle Şey olmuş bunun, bu sefer ki ama içindeki bilgiler çok güzel. Okumanızı, takip etmenizi tavsiye ederim. Bu bir.

İkinci yayınımız - yani sıralama başka türlü de olabilir - *Kadın Aile* dergimiz. Bu da 14. yılındadır. Son derece güzel bir baskısı ve çok değerli bir içeriği, muhtevası var. Bunu da hanımlarımız daha çok katkıda bulunarak çıkartıyorlar. Ve hanımlara hitap ediyorlar. İçinde elbise patronlarına, modellerine varıncaya kadar her Şey olabiliyor.

Bir yayınımız *İslâm* dergimiz... Çok değerli ve bu ondan biraz daha yaşlıdır. 16 yıllık filandır. Çünkü nce *İslâm*'ı çıkarttık sonra ötekisini çıkarttık.

Bu rakamlar önemlidir. Türkiye'de bir periyodik mecmuanın uzun yıllar dayanması görülmüş bir Şey değildir. En çok iki yıl dayanır. Ondan sonra sner. Yani dergiler, devam etmez. Uzun yıllar devam etmesi Allah'ın bir nimeti. Allah'a hamd senlar olsun. Bir yayınımız da *İslâm, Kadın Aile, İlim ve Sanat*. Bu da daha

ziyade doktor kardeşlerimizin neşrettiği *Pan-zehir* isimli birçok değerli yayındır.

İçindeki yazılar... Türkiye’de belki takip etmiştir arkadaşlarımız, Tübitak tarafından çıkartılan *Bilim ve Teknik* dergisi vardır. Onlarla yarışıyoruz. Bazen onlardan daha güzel oluyor dergimiz. Ve daha yeni bilgileri içine alıyor. Bu yayınları takip etmenizi dileriz, bir. Siz de bilgilerinizi bu yayınlara gönderirseniz neşrederiz. Böylece sizin bilgileriniz de İslâm camiasına iletilmiş olur, iki. İki yönden ricamız var. Okuyunuz ve buraya yazınız. Bunları takip ediniz. Bunlar sıradan yayınlar değildir. Bizim İslâmî çalışmalar için düşünüp taşıdığımız fikirleri, yolları gösteren yayınlardır. Hayatınızda nasıl bir yol takip edeceğinize dair size fikir de kazandırabilir. O bakımdan önemli yayınlar.

Bizim yaptığımız bu çalışmalar bir eğitim bütünlüğü sağlamak içindir demiştim. Burada beş altı amaç güdüyoruz. Bir; ucuz ve tatlı bir tatil ve dinlenme, eğlence, rahatlık düşünüyoruz. Yani yaz aylarında tek başına gidip bir yerde tatil geçirmekte zorluk çeken kardeşlerimiz -

hele böyle yabancı bir diyarda daha zor olabilir bu - kardeşlerimiz topluca bir yerde tatillerini geçirsinler diye rahat, güzel bir alanda eğleninler, dinlensinler diye tatili düşünüyoruz.

İkinci bir amacımız dağınık kardeşlerimizin birbirini tanımasıdır. Çünkü İslâm'da - biliyorsunuz - tanışmanın ve kardeş olmanın dini bir temeli vardır, önemi vardır. Müslümanlar birbirlerinin kardeşidir. *Inneme'l-mü'minûne ih-vetün.*⁴ Dünyanın neresinde olursak olalım bizler birbirimizin kardeşiyiz. Ayrıca Türkiye'den buralara gelmiş kardeşlerimiz. O bakımdan birbirimizle tanışmamız lazım. İslâm kişisel olduğu kadar da toplumsal bir dindir.

Bizim küçüklüğümüzde Milli Eğitim Bakanlığı yapmış olan bir kişi vardı Hasan Âli Yücel diye. Köy Enstitüleri'ni kuran ve Türkiye'ye çok zararlı olan bir kişi. Köy Enstitüleri'yle komünizmin gelmesine, yayılmasına sebep olan bir kişiydi. *O din bir duygu ona ilişmez... Laikliği ben böylece bileyim* diye bir şiirinde söylüyor.

---

⁴ 49/ Hücürat, 10.

Din bir duygu değildir. Kimsenin ilişmediği, kişisel, insanın içine ait, i dünyasına ait bir inançtan ibaret değildir. Kişiseldir bu doğru. Ama yarım. Aynı zamanda toplumsaldır. Çünkü toplumla ilgili, cemaatle ilgili, cemiyetle ilgili, dünya ile ilgiliyiz biz. Biraz sonra o hususta bazı bilgiler de - vakit olursa - sunmak istiyorum.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inde bizleri dünyaya özel olarak, görevli olarak gönderdiğini âyet-i kerîmede bildiriyor. İnsanlara yol göstermek için ve örnek olmak için gönderilmiş bir mü'min topluluğuz biz. Görevimiz var. Bu görevi yapmak için bütün insanlıkla, bütün insanlarla, bütün ülkelerle ilgilenmek durumundayız. Onun için ben böyle yurtdişindeki toplantıları çok önemli görüyorum. Yurtdişına dağılmış ve yayılmış kardeşlerimin dağılmasını çok büyük takdirle karşılıyorum. Çünkü dünyayı tanımış oluyoruz. Dünya ile ilgili bilgimiz, grgmz ve dünyadaki insanların sahip olduğu bilgilere yakınlığımız artıyor. İngiltere neymiş görüyoruz. Dn Osman Bey kardeşimiz bize İngiltere'yi derinden, i man-

zarasının bir fotoğrafını sundu, anlattı. Tamam, bunu dışardan... Davulun sadası uzaktan hoş geliyor ama bir de içeriden, yakından dinlemek lazım. Dinleyince anladık ki başka tür-lüymüş.

Demek ki İslâm olarak, müslüman olarak toplumsal yönümüz çok kuvvetli olduğu için tanışma, yakınlaşma gerekiyor. Birbirimizi tanımalıyız. Birbirimizi bilmeliyiz. Birbirimizle köklü dostluk ve samimiyet kurmalıyız. Kardeşlik kurmalıyız. Ensar ve muhacirîn gibi olmalıyız. Burada Müslüman olmuş İngilizler varsa onlarla da bütünleşmeliyiz. Bunun sağlanması bakımından da yapıyoruz bu çeşit toplantıları. Yani işin böyle tanışma boyutu var.

Sonra, biz ailede, karı-koca ve çocuklar arasındaki ilişkilerin İslâm'ın tavsiye buyurduğu tarzda uygulanmadığını muhtelif ülkelerde görüyoruz. Mesela burada İngiltere'de kadın daha müstakil, daha bağımsız, kocasına itaati az. Türkiye'de erkek daha kazak, daha baskıcı, daha dediği dedik. Biz istiyoruz ki kadın ve erkek Allah'ın emrettiği çizgiye gelsin. Allah'ın kendilerine verdiği hakları ve selâhiyet-

leri hakkaniyet ölçüsü içinde kullansın. Ve birbirlerini saysınlar, sevsinler. Aile, İslâm toplumunun en küçük yapı taşıdır. En küçük birimidir. Bunun çok sağlam olması lazım. O bakımdan erkekleri bir yere çağırıp da onları eğitmek gibi tek yönlü bir çalışma yapmıyoruz.

Dergilerimizin içinde de hemen *İslâm Dergisi*'ni kurduktan sonra *Kadın Aile Dergisi*'ni kurarak bunu fiilen gösterdik. Ayrıca erkeklerin kurduğu birçok derneğin yanı sıra Kadın Aile dernekleri kurarak bunu uygulamada gösterdik. Ve bunun da çok faydasını gördük. Onun için böyle toplantıların ailede muhabbeti de arttıracığını düşünüyoruz. Hanım yemek yapmak zorunda kalmıyor. Yemekler hazır oluyor. Ev işlerinden uzak kalıyor. Şöyle muhabbetli bir üç beş gün geçirilmiş oluyor. O bakımdan yapıyoruz bu toplantıları.

Bir de buralarda toplu ibadetleri tanıtmayı da amaçlıyoruz. Sabah namazlarını beraber kılmak... Bir Müslümanın günlük yaşantısı nasıl olur? Akşamı nasıl olur? Kaçta yatmalı, kaçta kalkmalı? Gece ne yapmalı, gündüz ne yapmalı? Sabah namazından sonra evrad ve işrak

namazı. Ondan sonra diğerk ibadetlerin beraberce yapılması. Tasavvuf, tarikat, dervişlik hakkında bilgiler vermeyi amaçlıyoruz.

b. Peygamber Efendimizin İslâm'ı Nazarî Bilgilerle Değil, İnsanlarla Beraber Olarak Öğretmiştir

Benim tespit ettiğim bir husus var. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz böyle nazari bilgilerle, teorik çalışmalarla İslâm'ı yaymamış. Aksine insanların arasına girerek, insanlarla aynı toplumda beraber yaşayarak İslâm'ı öğretmiştir. Ve 23 yıllık bir zaman içine yayılmıştır İslâm. 23 yıllık zaman içinde uyu-yarak uyanarak, yolculuk yaparak, ticaret yaparak, beraber ibadet ederek, çarşıda, pazarda, her yerde İslâm'ın uygulaması yapılmıştır.

Buna sohbet yoluyla eğitim diyorum ben. Yani sohbet yoluyla eğitim böyle laf söyleyerek demek değil de arkadaşlık yaparak, bir arada bulunarak eğitim. Beraberlikten doğan bir eğitim. Laf söylerek değil de hal ile eğitim. Lisân-ı hal ile eğitim. Tasavvufun ana eğitimi budur ve bu Peygamber Efendimiz'in eğitimidir. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*

en güzel örnek olarak sahabenin karşısındadır. “Efendimiz böyle yapardı ben de öyle yapayım.” diye öğrenmişlerdir İslâm’ı. Yoksa uzun uzun ilmihal kitapları okuyarak, akaide ait şeyleri okuyarak filan Müslüman olmamışlardır. Görerek Müslüman olmuşlardır.

İbn Ömer *radıyallahu anhümâ* bir gün devesinden iniyor. Herkes de “Bu bilgili bir kimse. Dur bakalım ne yapacak?” diye bakıyorlar. Hacda, Müzdelife’ye geldikleri zaman devesinden iniyor. Ondan sonra tekrar biniyor. Diyorlar ki; “Niçin deveni bir ara durdurdun, indin ve tekrar niçin bindin?” “Bilmiyorum. Peygamber Efendimiz Veda Hacc’ında buraya geldiği zaman böyle yapmıştı, ben de ondan yaptım” diyor. Yani Peygamber Efendimiz göstermiş, onlar görmüş. Ve Peygamber Efendimiz’i takliden, taklit ederek İslâmî gerçekleri önlerinde elle tutulur bir örnek, bir misal var. Onunla şey yapmıştır.

Mesela diyelim ki bir buket nedir? Birisine anlatacağın zaman uzun boylu tarif etmek zorunda kalırsın. Ama buket budur dersin herkes anlar; işte buket buymuş diye, biter iş. Gözle

eğitim daha güzel bir eğitimidir, kolay bir eğitimidir, halka uygun bir eğitimidir. Biz bu toplantılarda onu da amaçlıyoruz. O bakımdan bunların her sene yapılmasını istiyoruz.

Sanıyorum İsvet'te epeyce zamandır yapılıyor, yedincisi filan yapıldı. Almanya'da beşincisi yapıldı. Avustralya'da 16-17.si yapıldı. Türkiye'de bilmem kaıncısı yapıldı. Bu çeşit eğitimler yani, aile boyu. böylece bir de bir araya gelince aklı yerinde, fikri yerinde, tecrübesi yüksek kardeşlerimizle konuşuyoruz. "Ya dünya nereye gidiyor? Türkiye'nin iç ve dış şartları nedir? Bizim ne yapmamız lazım? Müslüman olarak sorumluluklarımız nelerdir? Nasıl kararlar alalım?" diyoruz ve karar alıyoruz.

c. Akra'nın Kuruluşu

Aldığımız kararların somut örneklerinden birisi Akra'dır. Mesela Akbük denilen bir tatil krfesinde toplanmıştık. 1000 kişi kadar. 950 yataklı bir otel dolmuştu. Misafirlerimiz yandaki otellerede kaymışlardı, oralardan da odalar tutmuşlardı. "Ne yapalım?" dedik. Denildi ki; radyo ve televizyon yayını yapmamız çok önemli, çok güncel, çok faydalı. İslâmî bakımından çok yerli yerinde bir çalışma olur, Allah'ın

rızasına, İslâm'ın tanıtılmasına uygun olur. Karar verdik.

Akra'nın “Ak” kelimesi o kararın alındığı Akbük kasabasından geliyor. Akbük'te oldu bu, “Ak” olsun. Ondan sonra radyonun da “ra”sını alalım *Akra* olsun dedik. Arapça bir kelime oluyor ikisi. “Ak” artı “ra”. Ama Arapça'da bir anlamı var. “Kur'an'ı en iyi okuyan, en iyi bilen.” demek. Yani bu radyo, insanlara Kur'an'ın hakikatlerini anlatacağı için *Akra* olmuş oldu. Ama işte o toplantıda *Akra* çıktı. O toplantının son günü öyle heyecanlı oldu ki. Burada da şimdi bu toplantının son günüdür. Öyle heyecanlı oldu ki herkes ağladı. Heyecandan ağladı. Heyecandan titredi. *Akra*'yı kurmak için çok coşkulu bir gün oldu. Unutulmaz bir gün oldu. Demek ki böyle toplantıların böyle güzel meyvaları da oluyor.

İslâm insanlık dinidir muhterem kardeşlerim. Şahsın kendisine mahsus bir inanç, özel inanç sistemi olmaktan çok daha ötede ve çok daha yüksektir. Sadece toplumla da ilgili değildir. Sadece Türkiye'yle de ilgili değildir. Dünyayla ilgilidir. Bütün insanlarla ilgilidir. İnsanlık di-

nidir. Biz bu dergilerimizi ilk çıkarttığımız zaman *İslâm* adını verdik dergimize. Çıkarmaya başladık. Ama *İslâm Dergisi*'nin içinde İslâm iktisadı vardı, siyaset vardı, teknik vardı, tıp vardı... Her şey vardı dergimizin içinde.

Nokta Dergisi filan bizi tenkit ederken; “İyi anladık, siz Müslümansınız, anladık ama niye bunlardan bahsediyorsunuz?” diyor. Onlar İslâm’ı camiye tikiştirmeye alışmışlar. Ezan oku, namaz kıl, yat kalk, selam ver, evine git, tamam. Çarşıda pazarda İslâm yok. Siyasette İslâm yok. Ticarete İslâm yok. Günlük hayatta İslâm yok. Öyle şey olur mu?! Biz de dedik ki biz İslâm’ı sizin gibi anlamıyoruz. İslâm böyle dar bir çerçeve içinde değildir. İslâm hayat demektir, yaşayış tarzı demektir, yaşayış yolu, üslubu, biçimi demektir. Biz İslâm’ı böyle anlıyoruz. İslâm’ın içinde siyaset de vardır.

Bazıları, bazı kuruluşlar ve kişiler övünerek diyorlar ki ben siyasetle ilgilenmiyorum. Olmaz. Eksik kalır. *Eûzubillahi min-e’ş-şeytâni ve’s-siyâsi*. Öyle şey olur mu?! Peygamber Efendimiz devlet kurmadı mı? İslâm devleti kurmadı mı? Medine’de anayasa mahiyetinde bir hukuki eser ortaya koymadı mı? Düzenleme yapmadı

mı? Yaptı. Devlet başkanlarını kabul etmedi mi? Devletlere elçiler göndermedi mi? Gönderdi. Yani toplumda bir toplum olduktan sonra onun dış ilişkileri olmaz mı? Dış ilişkiler siyaset demek değil mi? İç düzenin sağlanması iç siyaset demek değil mi? İslâm'da siyaset olmaz olur mu? İslâm siyasetle ilgilenmez mi? Ben nasıl Türkiye'de olan olaylarla ilgilenmem? Niçin ilgilenmem? Ben her şeyden önce bir vatandaşım. Elbette her vatandaşın sahip olduğu hak kadar hakka sahibim. Siyasetle de ilgilenirim. Oy hakkım da var.

Efendim “Camiye siyaset girmesin!” Camiye siyaset girmesin derken kastedilen başka olabilir ama camidekilerin hepsi siyasetle ilgilenebilir. Camiye siyaset girmesin... Camiye müspet siyaset girsin. Niye girmesin? Pisi, olumsuz, yanlış, kötüsü girmesin ama olumlu siyaset girsin. Pekala İstiklal Harbi Kasımpaşa'nın Nasrullah Camii'nde başlamıştı. Orada Mehmet Âkif ateşli konuşmalar yapmıştı, halkı galeyana getirmişti. İstiklal Harbi'nin ruhu elbette camide başlamıştı. Niye camiye siyaset girmesin? Elbette camide

siyaseti konuşabilmeliyiz. Elbette hatip minbere çıktığı zaman siyasetten bahsetmeli. Bir siyasinin çirkin bir işini anlatabilmeli. Bu yanlıştır. Türkiye’de yanlıştır bu. Yani Ben yanlışıları böyle başkalarının kabul edip, yutuverip yanlışıları söylemekten zevk alıyorum.

d. İslâm Hoşgörü Dini Değildir. İslâm Kötülüğü Hoş Görmez

Birileri diyorlar ki; “İslâm hoşgörü dinidir.” Hadi ordan diyorum ben yazımda. Yalan söylüyorsunuz! İslâm hoşgörü dini değildir. İslâm kötülüğü hoş görmez. İslâm yanlışığa hayat hakkı tanımaz. İslâm bir yanlışığı gördü mü onu düzeltmeyi emreder. Öyle değil mi? “Bir yanlışığı, bir tersliğı, bir kötülüğü, bir günahı gördüğünüz zaman elinizle düzeltin.” diyor Peygamber Efendimiz. Müdahalecidir bir müslüman, müsamahalı değildir; müdahale eder, yaptırmaz.

İmâm-ı Gazâlî diyor ki; Adamın elinde içki şişesini görürsen alırsın, kırarsın. Emr-i mâruf, nehy-i münker bir farzdır. İyi olan şeyi emretmek, kötü olan şeyi yasaklamak, yaptırmamak önemlidir. “İslâm müsamaha dinidir, hoşgörü dinidir.” demek yalandır, yanlıştır. Cümleyi

tam kurmalı, efradını cami ağyarını mâni olarak, tam söylemeli cümleyi. İslâm herşeyi hoş görmez. İslâm hoşgörü dini değildir. İslâm haktan yana, tarafgirlik dinidir. Hakk'ın tarafını tutar ve Hak için mücadele eder. Millet bunu anlamıyor.

Anlamayınca ne oluyor?

Zarar oluyor. Her şeyi hoş görüyor. Suistimali hoş görüyor. Yalancı politikacıyı hoş görüyor. Çirkin neşriyatı hoş görüyor. Haksızlığı, hırsızlığı hoş görüyor. Olmaz! Bunlarla mücadele eder müslüman. Mehmet Akif ne diyor? *Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırıırım.*⁵ Bir şeyler olur, alt alta üst üste, bir gürültü, bir patırtı ama çiğnesem çiğnensem de hakkı tutarım, kaldırıırım, diyor. Hakkın kalkması lazım. Bayrağın burca çekilmesi lazım. Kötülüğe müsaade edilmemesi lazım. Kötülüğün engellenmesi lazım. Kötülük engellenmezse toplum batar, gemi batar. Biz öyle yalan dolan şeyleri kabul etmiyoruz, yutmuyoruz.

---

⁵ Mehmet Âkif Ersoy, *Zulmü Alkışlayamam* şiiri

İslâm'da siyaset de vardır. Bunu da söylüyoruz. İslâm'da siyaset olmazsa İslâm yarım olur. İslâm hayatın her dalına yön verir, nizam verir. Uzayda da İslâm var. Uzayda da uzay mekiğinde yaşayan bir insanın namazıyla ilgili, abdestiyle ilgili hükümler olacak mesela. İslâm hayat, insan neredeyse, hayatta insanın karşılaştığı mesele neyse, İslâm onunla ilgilenir.

Onun için biz toplumlarla, devletlerle, siyasetlerle, dünya ile, Türkiye ile, Amerika'yla, Avrupa Birliği ile, Çin'le, her şeyle ilgileniyoruz. Bizim *İslâm Dergisi*, bakarsınız, Çin özel sayısı yapar, Çin'i anlatırız. Çünkü Çin 1,5 milyar nüfuslu önemli bir topluluktur. Bunu ihmal edemeyiz. Çin'in İslâmlaşması lazımdır. Çin'e yönelik çalışmalar yapmamız lazımdır. Rusya'yla ilgili yayınlarımız vardır. İç siyasetle ilgili röportajlar, mülakatlar, yayınlarımız vardır. Her şeyle ilgileniriz.

İnsan her şeyle ilgilendiği zaman muhterem kardeşlerim, ya kişisel olarak ilgilenir; bu kişisel olarak ilgilenmek hasımlara sinek vızıltısı gibi gelir. Müslümanın birisi kişisel olarak siyasetle ilgileniyor, bir şeyler söylüyor. Sinek vı-

zıltısı gibi gelir. “Vız.” Bir sinek geçti buradan, tamam. Korkmaz. Madem toplumla ilgileniyoruz, madem devletle ilgileniyoruz, madem uluslararası ilişkilerle ilgileniyoruz. O zaman iş birliği lazım gelir. Birlik ve beraberlik lazım gelir.

Şimdi millet yine kızıyor bize, bizim gibilere. “Bunlar ümmetçi.” diyor. Tabii ümmetçiyiz. Sınırın bu tarafındaki insan da öbür tarafındaki insan değil mi? Onun canı yok mu? Kuzey Irak’takine yazık değil mi? Saddam’ın zulmünden, emperyalizmin fitne ve fesadından mahvoluyor orada benim kardeşim. Ben niye orayla ilgilenmeyeyim? Niye Çeçenistan’la ilgilenmeyeyim? Niye Bulgaristan’la ilgilenmeyeyim? Niye Sırbistan’la, Sırbistan’daki, Sancak’taki, Kosova’daki kardeşlerimle ilgilenmeyeyim? Niye Rusya’daki kardeşlerimle, Çin’deki kardeşlerimle ilgilenmeyeyim? Niye Hindistan’daki kardeşlerimle ilgilenmeyeyim? Öyle saçma şey mi olur? Elbette ümmetçiyim. Elbette nev’-i beşer kardeşimdir, yeryüzü vatanımdır elbette. Türkiye’yi severim ama dünyadaki öteki insanları da seviyorum. Onlar benim Hz. Âdem’den kardeşim.

Almanya'da bir araba alacaktık. Gittiğimiz dükkana dedim “Biz sizinle kardeşiz.” Şaşırdı böyle biraz. Dedim “Hz. Âdem'den” “Oh so! Yes!” diyor. “Tamam” diyor. Hz. Âdem'in evlatlarıyız biz hepimiz. *Benî Âdem âzâ-yı yek-digerend* birbirlerinin parçasıdır. Kâfirle ilgileniriz; Müslüman olsun diye, müslümanla ilgileniriz; yardımımız olsun diye. Onun için birlik ve beraberliğe çok önem veriyoruz.

Benim şurada bir yazımdan bir şey, yani bunları sırf siz geleceksiniz, beni dinleyeceksiniz diye söylemediğimi göstermek için son dergimizin son sayısında bazı şeyler okuyacağım. “Hem Dünyada Hem Ahirette Huzur ve Saadet İçin Tek Çare” diye *İlim ve Sanat Dergisi*'nin son sayısında bir yazı yazmıştım.

Orada diyorum ki; kendi samimi tespitim ve kanaatim;

“Dünyada hala kaba kuvvet ve orman kanunu cari ve hakim. Kaba kuvvet hâkim. Adalet, hakkaniyet hâkim değil. Süper devletlerin, büyük devletlerin zulmü hakim. Onlar silah fabrikaları kapanmasın diye harp bile çıkartabiliyorlar. Petrolleri kendileri sömürmek için iki

milleti birbirine düşürebiliyorlar. Kaba kuvvet, entrika, fitne ve fesat hakim. Mazlum milletlere, zayıf insanlara haklarını tanımıyorlar. Onların haklarını yiyorlar. Haklar ve hürriyetler de kolayca alınmıyor. Amerika’da haklar ve hürriyetler var, İngiltere’de haklar ve hürriyetler var, Almanya’da haklar ve hürriyetler var ama kendileri için. Kendilerinin dışındakiler için değil. Kendilerinin dışındakilere bunları tanımıyorlar.”

Bu, Roma hukukundan beri Batı’nın hukuk anlayışıdır. Roma hukukunda bir vatandaşlar vardır, bir de vatandaş olmayanlar vardır. Onların hiçbir hakkı yoktur. Onlara karşı durum başkadır. Yahudi inancında bir yahudiler vardır, yahudilerin dışındakiler başka türdür. Onların hakkı, hukuku yoktur. Onların hukukî tabirlerini filan ben bilmiyorum ama hukukçu profesör arkadaşlarımla bir konferansından hatırlıyorum. Avrupa hukuku da böyledir. Kendileri için olan haklar ve hürriyetler başkaları için yoktur.

Onun için Avrupa’da daima Avrupalı’nın davranışında çifte standart görürsünüz. Onun için haklar ve hürriyetler size verilecek diye boş

yere beklemeyin. Elinizde buket, durakta, istediğiniz gelecek diye, haklar ve hürriyetler randevunuza gelecek diye boş yere beklemeyin. Çok beklersiniz. Üzerinize çok karlar, yağmurlar yağar. Ayaklarınız kök salar, ağaç olursunuz. Gelmez haklar ve hürriyetler.

Ne yapacaksınız?

Hakları ve hürriyetleri siz arayacaksınız. Siz alacaksınız, siz bulacaksınız, siz sağlayacaksınız. Ben bunu Türkiye’de de böyle söylüyorum. Kızıyorlar bana. “Halkı isyana teşvik ediyor bu hoca.” diyorlar. Hayır, halkı isyana teşvik etmiyorum. Halkı hak ve hürriyetlerini aramaya, kanunî haklarını savunmaya teşvik ediyorum. Yalan söyleme. Doğru konuş. Ben halkı hak ve hukukunu korumaya davet ediyorum.

Haklar ve hürriyetler ciddi mücadelelerle, kuvvet dengeleriyle, pazu gücüyle alınıyor. Yürüyüşler yapılıyor, baskılar yapılıyor, boykotlar yapılıyor - başkaları öyle yapıyorlar, biz başkalarını yapabiliriz - öyle alınıyor. Büyük yığınlar ve pek çok kişi bunları bilmiyor, haklarını savunamıyor, harekete geçmiyor, gayret etmiyor, zahmet çekmiyor, ter dökmüyor.

Böylece hakları çiğneniyor. Hazineden paralar birilerinin cebine hortumla alınıyor. Kocaman hortumlarla böyle altınlar birilerinin cebine gidiyor, süper şirketlerin ceplerine gidiyor. Onlar bizim sayemizde zengin oluyorlar. On-
dan sonra da kuvvetlendikleri için hükümetleri indirip bindiriyorlar. “Sen aşağı in.” Çocuk bahçesinde salıncakta çocukların nöbet değıştirmesi gibi “Sen aşağı in, bu sallanacak; bu otursun, o sallanacak...” salla babam salla. Böyle yapıyorlar.

e. Yaşadığınız Toplumla İlgilenin

Onun için biz diyoruz ki muhterem kardeşlerim. Birlik ve beraberlik içinde olun. İnşallah sözü fazla uzatmıyorumdur. Nerede olursanız olun ama birlik ve beraberlik içinde olun. Yurt içinde veya yurt dışında birlik ve beraberlik içinde olun. Hangi toplumda yaşıyorsanız yaşayın. İngiltere olabilir, Amerika olabilir, Almanya olabilir, Fransa olabilir, yaşadığınız toplumla ilgilenin. Toplumun fertleriyle ilgilenin. Toplumun meseleleriyle ilgilenin. Dernek-
lere, teşkilatlara, partilere, yönetimlere katılın. Buradaki partilere bile mümkünse katılın.

İşçi Partisi işinize geliyorsa İşçi Partisi'ne katılın, Muhafazakar Parti işinize geliyorsa Muhafazakar Parti'ye katılın; orada hakkı söyleyin.

Ben arkadaşlarıma diyorum ki; “Bulduğunuz bir toplumda hak bildiğiniz sözü kalkın, söyleyin.” “Bir dakika söz istiyorum. Ben bu hususta şöyle düşünüyorum.” deyin. Birisi sizin istemediğiniz bir şeyi söylediği zaman “Hayır ben buna katılmıyorum.” deyin, yanlış devam etmesin. Haklı olan da yalnız kalmasın.

Bazen öyle oluyor ki bir yerde bir hakkı söyleyen bir kimse çıkıyor. Mesela otobüste diyor ki; basit bir şey bu, günlük hayatta; “Şoför bey, sabah namazı kaçacak. Acaba otobüsü kenara çeker misiniz?” “Oturduğun yerden kıl ya!” filan bir edasıyla... “Oturarak kılınır!” Şoför kendisi değil, muavini bile müftü kesiliyor. “Teyemmümle abdest al! Oturduğun yerden namaz kıl! Otobüsü durduramayız.” Tekerlek bir patlıyor... Allah patlatıyor, patlattırıyor. Tekerlek ‘güm!’ diye bir patlıyor. Ondan sonra herkes aşağı iniyor. Bakıyorsun herkes abdest almış. Bakıyorsun cemaatle kocaman, bütün otobüs namaz kılıyor.

Ne oldu? Hani siz demin ben söylediğim zaman hiç bana yan çıkmadınız, ‘gık’ demediniz. Araba durunca namaz kılıyor. Ben söylemeseydim kılmayacaklardı. Pısırik, sessiz, haklıyı desteklemiyor. Haklının yanında yer almıyor. Herkes dese ki; “Arkadaş! Namazı kılacağız biz. Çişim geldiği zaman yüz numaranın önünde durmuyor musun? Duruyorsun. Şimdi namaz kılacağız. Hadi bakalım.

Karadeniz’de gelip giden otobüs firmaları hacı babalar sinirli olduğundan, hamsi yediğinden, sakallı olduğundan namaza gittiğinde duruyor. Hatta bilet satarken diyor ki; “Bizim firma namaz vakitlerinde mola verir.” Tabi ya! Bak işte bundan. Pazu gücüyle oluyor. Onun için meselelere iştirak edin. Ve girin, fikrinizi söyleyin. İyi insanlarla iş birliği sağlayın.

Ben burayı gezdim. Dün gezdirdiler beni. “Hocam sizinle tanışmak istiyoruz.” dediler. Dedim “Ya ben âciz naçiz bir kimseyim niye bunlar benimle tanışmak istiyor?” “Teşkilatımızı gezdireceğiz.” dediler. Bilgisayarlar var, işlemler, çalışmalar, bölümler, seksiyonlar, sectionlar, vesaireler... Çok hoşuma gitti. Güzel bir teşkilat. Ben bunlarla iş birliği yapacağım.

Kafama koydum. Neden? Benim gibi çalışıyor. İyi insanlarla iş birliği yapmak lazım. Senin gibi olan insanla bütünleşmelisin, birleşmelisin.

Onlar nasıl birleşiyorlar birbirleriyle. İki tane ayyaş birbirini kokusundan tanıyor, hemen yan yana geliyorlar, hemen birlik ve beraberlik kuruyorlar. İki Müslüman da *selamün aleyküm* diyecek. Duruşundan belli olacak. Bıyüksüzlara taç atacağım şimdi. Bıyık bırakın, sakal bırakın, belli olsun Müslümanlığınız. Şaka yapıyorum yani sizin özel şartlarınız neyse onu yapın da. Ama tabii bir müslüman olarak...

Amerika'dan bir müslüman geldi. İnce bir Afgan entarisi giymiş; uzun, dize kadar, kenarı yırtmaçlı. Bir de Afgan şalvarı giymiş. İskenderpaşa'da geldi benim odamda, karşıma oturdu. İnce tiril tiril. Böyle beyaz bir şey. Amerikalı kendisi. Niye böyle giyindiniz, dedim. Afgan kıyafetini ben seviyorum da niçin soruyorum? Üşüyor diye yani. Bak burada hava serin biraz, niye böyle giyindin derken onu kastederek sormuştum. O da yanlış anladı. Niye İslâmî giyindiniz diye soruyorum sandı. Afgan kıyafeti güzel, İslâmî.

Neden?

Örtüyor. Tesettürü sağlıyor, rahat. İstersen ata binersin. İstersen motorsiklete binersin şimdi. Ondan sonra her türlü hareketi yaparsın; judo, karate, tekvando. Hepsine müsait kıyafet. Çok güzel. “Niye Amerikalı gibi giyinmedin de Afganlı gibi giyindin?” diye sordum sandı. Dedi ki; “Hocam, ben New York’tayken arabayla gidiyordum. Yolda iki kişi kavga ediyordu. Baktım bir zenciyle birileri dövüşüyorlar, dört beş kişi. “Kırın birbirinizi.” dedim, bastım gaza, geçtim gittim. ‘Banane, iki Amerikalı çarpışıyor’ dedim. Fakat ertesi gün öğrendim. Birisi ötekisini öldürmüştü orada. O dövüşenlerden birileri ötekisini öldürmüştü. O öldürülen Müslümanmış. O zaman çok pişman oldum.” diyor. “Keşke inseydim ayırsaydım diye veya polis çağırıyordum, yardımcı olsaydım.” diye, neyse, nasıl yapabilecek idiyse. Onu yapmadığına çok pişman olmuş. “Ama kusur onun. İslâmca giyinseydi yardımına koşardım.” diyor. Önemli bir şey yani. Bir Amerikalının böyle düşünmesi ilginç.

Amerikalı Müslüman gibi giyiniyor. Amerikalı, askere gittiği zaman kıtada diyormuş ki ben sizin gibi böyle perdesiz yerde duş almam. Ben Müslümanım. Ben sizin gibi soyunamam. Siz Müslüman ülkelerle savaşırsanız inancımın dolayı ben sizin ordunuzda onlara karşı çarpışmam. Kabul, diyorlarmış onlar da. Muhakeme. Hâkim karar veriyormuş, kabul.

Bir haber geldi, bilmiyorum doğru mu. Amerika'dan tahkik edeceğim. Amerika'da başörtüsü, dinî giyim kuşam, masasının üstünde Kur'ân-ı Kerîm bulundurmamak vesaire filan serbest olmuş. Hatta Türkiye'deki bir profesör arkadaş yazdı. Herkes gider Mersin'e biz gideriz tersine, diye yazdı. Türkiye'de her şey yasaklanıyor, Amerika'da her şey böyle haklar İslâm'ın lehine genişliyor, güzelleşiyor. Onun için derneklere katılın. Teşkilatlara, partilere, yönetimlere iştirak edin. İyi insanlarla iş birliği sağlayın. Haklı olduğunuz kadar kuvvetli olmaya da çalışın. Haklısınız, çünkü Müslüman-sınız. Haktan yanasınız, Kur'an ehliniz, hadis ehliniz... Ama yetmez. Haklı olduğunuz kadar da kuvvetli olmanız lazım. Çünkü zayıf olduğun zaman hakkı ezecek bâtil.

Hız. Ömer *radıyallahu anh* buyurmuş ki; *İlallahî eşkû da'fe'l-emîni ve hıyanete'l-kavi*. “Allah’a arzederim, *el-emin* güvenilir insanın zayıf olmasını ve kuvvetli insanın da hainlik etmesini dert olarak Allah’a yakınırım.” buyurmuş. Muhterem kardeşlerim, haklı olan zayıf olursa çok büyük zulüm oluyor. Yazık oluyor. Haklının kuvvetli olması lazım. Kuvvet de birlikten doğuyor. Yani tek başınıza olduğunuz zaman sinek vızıltısı gibi oluyor; birlik beraberlik içinde olduğunuz zaman jet sesi gibi oluyor. Herkes böyle, camlar patlıyor filan, kırılıyor.

Neden?

Birlik ve beraberlikten kuvvet oluyor. Bir de düşmanı korkutucu, caydırıcı, ürkütücü olun ki haksız, hesap sorulacağını bilsin ve korksun diye yazıyoruz. Bize onun için isyancı diyorlar. Ama bunları yazıyoruz ki Müslümanlar uyanınsın. Dikkat ederseniz İslâm ülkelerinin hepsinde diktatörlük vardır. Hepsinin başına bir zalim geçmiştir. Ve hiç insan hakları vesaire filan yoktur. Seyahat hürriyeti yoktur. Haberleşme hürriyeti yoktur. Bilmem ne bilmem ne yoktur.

Bir Türkiye’de var. Bir Türkiye’de - *elhamdü-lillah* - biraz hürriyetler var. Bu tabii elden kaçırılmaması lazım. Bizim de öteki İslâm ülkelerine benzetilmememiz lazım. Canımıza okunup da yamuk yumuk bir hâle getirilmememiz lazım. Bu da çalışmayla olur. Bu çalışmalarda da tabii buradaki okumuş kardeşlerimizin, Batı’yı bilen kardeşlerimizin büyük faydası olacaktır.

f. Asıl Mesleğimiz İslâm Mücahidi Olmaktır. Cihad Bütün Müslümanlara Farzdır

Bütün Müslümanların en önde gelen görevi dini için çalışmaktır. Mesleğinizi sormuyorum. Her meslekten olabilirsiniz. Ama asıl mesleğiniz İslâm mücahidi olmaktır. Hepiniz İslâm ilahiyatçısıdır, İslâm mücahidisiniz. Hepiniz İslâm’la ilgili çalışma yapmak zorundasınız. Cihad bütün Müslümanlara farzdır.

Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki; *Yâ ey-yühellezine âmenû kûnû ensârallah.*⁶ “Ey iman edenler! Hepiniz Allah’ın yardımcısı olun. Allah’ın yardıma ihtiyacı yok ama Allah

---

⁶ 61/ Saf, 14.

buyuruyor bu sözü. Allah güç kuvvet sahibidir. Kainatın sahibidir. Her güç kuvvet ondadır. *Lâ havle ve lâ kuvvete illâ billah* sözü bunu ifade ediyor. Gizli tevhid budur. Bütün gücün kuvvetin Allah'ta olduğunu bilmek... *Lâ ilâhe illâ lallah*'tan daha derin bir tevhid inancıdır. Ama "Allah'ın yardımcısı olun" diye emrediyor Allah. *Kûnû ensârallah*. "Allah'ın ensarı olun. Yardımcıları olun."

Bu ne demektir?

Allah'ın dinine yardım edin. Ebû Bekr-i Sıddîk nasıl yardım ettiyse - halbuki manifaturacıydı, Ebû Bekr-i Sıddîk'ın mesleği manifaturacılık - Ömerü'l-Fâruk nasıl yardım etmişse - Ömerü'l-Fâruk dağda çobanlık yapmış - Osmânü'l-Zinnûreyn nasıl yardım etmişse, Aliyyü'l-Mürtezâ nasıl yardım etmişse, ensar ve muhacirin ziraatçı, hurmacı, vesaireci - her neyse - İslâm'a nasıl yardım etmişlerse, Ebû Eyyûb el-Ensârî nasıl gelip İstanbul'da vefat etmişse. Kusam İbnü'l-Abbas nasıl gidip Semerkant'ta vefat etmişse, bizim Diyarbakır surlarında nasıl ashab varsa, şimdi baraj suları altında kalan Güneydoğu Anadolu'da kaç tane sahabe kabri

varsa, siz de Allah'ın yardımcısı, Allah'ın dininin hizmetlisi olmak durumundasınız. Asıl işiniz bu. Her işinizi buna göre ayarlayacaksınız. Mesleğinizi burada kullanacaksınız.

Bir misal vermek istiyorum. Münih'te bir kardeşle tanıştık. Salih isimli salih bir kardeş. İyi bir kardeş. Oto lastiği işi yapıyor. Şehrin kenar mahallesinde, varoşunda, banliyösünde oto lastiği. Lastik alıyor satıyor filan. Öyle bir geniş alanı var. Hurda lastikler var, yeni lastikler var. Ne yapmış? Yeri geniş, alanı geniş, işyerinin arkasına kocaman bir mescit yapmış. Buradaki mescit kadar. Bundan daha büyük. Bunun üç misli dört misli olduğu bir mescit yapmış. Ne yapıyor? İş yerinin yanına mescit yapıyor. Yani Allah'ın dinine yardım ediyor. Biz de kalkıp kolaylığı var, rahat[kılabiliriz diye kalkıp cuma namazlarını orada kılıyoruz. Bak kendisi lastikçi işyerinin arkasına ne yapmış? Bir mescit yapmış, bu bir.

Bir cuma namazı kıldık. Çok tatlı dilli, güleç yüzlü bir kardeş. Bizi bürosuna çağırdı. Bürosuna gittik. Lastikler raflara dizilmiş. Bir bank var. Kendisi bankın arkasında. Bilgisayarı var. Müşteri geldi, Alman. Alman bir bey geldi. Bir

de kot pantolonlu yetişkin bir kızı geldi. Lastik alıyorlar. Biz de kenarda, masada çay içiyoruz. Ama duvara, boydan boya, çocuk boyundaki harflerle *Allah'tan başka tanrı yoktur. Hak yol İslâm'dır* filan gibi yazılar yazmış. Lastikçi dükkanının içinde. Lastik alırken Alman sordu: “Bunun mânası nedir?” Bütün tatlılığıyla Alman'a ve kızına *Lâ ilâhe illallah*'ı anlattı. “Haklısın” dedi diğeri, “doğru” dedi.

“Hz. İsa'ya tapmak doğru değil. Hz. İsa'dan önce de insanlar vardı. Onlar kime tapacaktı? Haç yoktu, put yoktu. Kime tapacak? Hz. İsa gelmiş de insanları kurtarmış. Hz. İsa'dan önce de insanları kurtaranlar var. Sırf Hz. İsa mı kurtardı insanları? İbrahim *aleyhisselam* da kurtardı, Nuh *aleyhisselam* da kurtardı küfürden. Ama dinlemediler, alay ettiler, tufanda helâk oldular ayrı. Ama onlar Allah'ın görevli kulları. Onun için ona tapınmak doğru değildir.” filan dedi, kabul ettirdi.

Bizim efe bir arkadaş var, külhanbeyi. Türkiye'deki ülkücü harekete filan da katılmış. Vurmuş kırmış filan bir kimse, efe. Bir ara esrar filan da çekmiş sonra tevbekar olmuş, müslüman olmuş bir kimse. Sonra esrar çekenleri,

esrarkeşleri kurtarıyor. Öyle çalışmalar yapıyor. Şimdi onunla bir uluslararası seyahatte yan yanaydık. Çok beğendim. Çok girgin bir arkadaş. Bir budistin taksisine bindik. Havaalanına gidiyoruz. Taksici, göbek deliği görünen, örtüyle şöyle bacaklarını örtmüş, şişko, dazlak kafalı bir adamın heykelini koymuş oraya. Küçük şöyle şu kadar. Çıplak bir adam. Bağdaş kurmuş. Elini böyle mi yapmış ne yapmışsa...

“Bu ne” dedi? Biliyor tabii, Buda’nın heykeli. “Bu ne” dedi? “İşte bu Buda.” filan dedi o da. “Peki bundan önce neydi bu, bu malzeme? Bundan önce neydi? Bu neden yapılmış?” dedi. “İşte pirinçten yapılmış, sarıdan yapılmış bir malzeme.” “Peki bundan önce bunun bir kutsallığı var mıydı? Pirinç eridiği zaman, hurda halindeyken bunun bir kıymeti var mıydı?” dedi. “Yoktu.” “Sonra bunu sizden biriniz bu hâle getirmede mi? Döktü, oydu moydu, bir Budha heykeli yapmadı mı?” “Yaptı.” E siz kendi elinizle yaptığınız şeye tapınmaya utanmıyor musunuz? Olur mu öyle şey!” filan dedi.

Havaalanına 25 dakikada gideceğiz, yağmur yağıyor. Arkadaş onu benzetti. Bir tepeden tır-

nağa yıkadı, temizledi, batırdı, çıkardı. “Haklısın” dedi. Hoşuma gitti. Çok da tatlı anlatıyor. İngilizce’si de çok güzel. Anlattı, adamın bir *Lâ ilâhe illallah* demediği kaldı. Demek ki her yerde, her meslekten, her zaman, her an İslâm’a hizmet etmek mümkün. Siz de öyle olacaksınız. Bizim de öyle olmamız lazım. İslâm böyle yayılmıştır. Bundan sonra da böyle korunacak ve yayılacak. Bizim ilk vazifemiz, sizin ilk vazifeniz bu. Bunu yapacaksınız sevgili kardeşlerim.

İnsanın İslâm’da iki büyük görevi var. Belki ilmihal kitaplarında başka başka sözler duymuşsunuzdur. Ama ben çok kolay hatırdaki kalacak bir şey söylemek istiyorum. İki görevimiz var. Müslüman olarak iki görevimiz var. Bir; hepimizin iyi insan olmamız gerekiyor.

İyi insan nedir?

Kur’ân-ı Kerîm’de tarif edilen kâmil müslümanın vasıfları, hadîs-i şerîflerde anlatılan, kitaplarda yazılan bir şeyler var. Hatta bizim neşriyatımız arasında da var. *İyi bir müslümanın vasıfları, iyi bir mü’min vasıfları* diye kü-

çük bir cep kitabı da var. Hadislerden derlenmiş bilgiler. Doğru sözlü olacak, Adaletli olacak, ibadetini ihmal etmeyecek, haram yemeyecek, vesaire sıralamış.

Şimdi bir vazifemiz iyi insan olmak. Eğer iyi insan olmamışsak iyi müslüman değiliz. Ticareti hileli, sözünde dönek, sattığı mal kötü, evi dükkanı pis... Tamam, iyi müslüman değil bu. İyi müslüman temiz olacak, düzenli olacak, verdiği söze sâdık olacak, adaletli olacak, hakkaniyetli olacak. Hazine bulsa bile sahibine verecek. İyi insan olacağız. İyi ahlaklı insan olacağız. İyi koca olacağız. Hanımsak iyi hanım olacağız eşimize. Anneysek iyi anne olacağız çocuğumuza. Komşuysak iyi komşu olacağız arkadaşımıza. İyi insan olmak. Bir vazifemiz bu.

İyi insanlıkla ilgili görevler çok. Hatta ben burada, buradaki yayınlar arasında bir tanesini aldım. Bir müslümanın ne gibi şeyler yapması lazım onları yazmış. İsmi unuttum şimdi öbür şeyde İngilizce. Burada bile var yani alıp okuyabilirsiniz. Gayet güzel bir şey. Leysi isimli bir kişi yazmış, İngilizce. Bir vazifeniz iyi insan olmak. Allah'ın sevdiği iyi bir kul olmak. Bu

bir. Buna salih insan olmak diyoruz. Salih insan olmak... Salih ne demek? İyi demek. Uygun demek. Uygun bir müslüman. Evsafı uygun, salih bir müslüman olmak. Bu bir.

İkinci bir vazife yüklüyor Allah bize. Aklı başında her müslümana ikinci bir vazife yüklüyor. O da salihlikten öte bir şey. Muslih müslüman olmak. Muslih ne demek? İslah edici. Başkalarını da salih kimse yapıcı. Sadece kendisi salih değil, başkalarını da salih kimse yapıcı. Bu başkası senin çocuğun olabilir. Kendi çocuğunu salih kimse yapıyorsan sen muslihsin. Eşin olabilir. Eşini iyi müslüman yapabiliyorsan sen bir muslihsin, ıslahatçısın; onu ıslah ediyorsun. Komşunu ıslah edebiliyorsan, ortağını ıslah edebiliyorsan, yol arkadaşını ıslah edebiliyorsan... İkinci vazifemiz de muslih olmaktır. İnsanlığa karşı görevimiz bu. Topluma karşı görevimiz bu. Onun için hepimiz şahsen iyi olmakla yetinemeyiz. Kendi başına müslüman olmak kâfi değil, başkalarına da iyiliği dokunan müslüman olmalıyız.

Bir ahlâk kitabının başında bir Müslüman tarifi vardı. Diyor ki;

“Falanca adam çok iyidir. Etliye sütlüye karışmaz. Evinden camiye, camiden evine. Karınca ezmemeye dikkat eder. Kuşları ürkütmemeye çalışır. Fincancı katırlarını ürkütmez. Kendi halinde, melek gibi, tereyağ gibi, kaymak gibi bir müslüman.”

Bu iyi müslüman değil.

Neden?

Sadece salih. Başkasıyla ilgilenmiyor. Neden iyi değil anlatacağım. Eğer bu çoluk çocuğunu böyle yapamamışsa Allah ondan soracak. Melekler yakasına yapışacak, mahkeme-i kübrâ'ya getirecekler. Önce, o iyi yola sokmadığı evlatları ondan davacı olacak. Diyecek ki; “Yâ Rabbi! Bu bana İslâm'ı öğretmedi. Bana babalık vazifesini yapmadı.” diyecek. Çünkü *fe-izâ nüfiha fi's-sâri felâ ensâbe beynehüm*.⁷ Sura üfürüldüğü zaman aranızda nesep bağı kalmayacak. İsrafil *aleyhisselam* sura üfürüp de herkes kabrinde kalkıp mahşer yerine gitti mi ahbaplık kalmayacak muhterem kardeşle-

---

⁷ 23/ Müminun, 101.

rim. Annesini tanımayacak. Babasını tanımayacak. “Bu benim annemdi.” diye tanır da, bağ kalmayacak. Annesinden, babasından davacı olacak. Kardeşinden, karısından, kocasından, evladından davacı olacak. Her mağdur, mazlum, her zalimden, gadrediciden hakkını isteyecek. O zaman isteyecek hakkını. Onun için ilk defa çocuğu kendisinden davacı olacak.

Çünkü Allah, babalara, aile reislerine *Kû enfüseküm ve ehlîküm nâran.*⁸ buyurmuş. “Kendizini de çoluk çocuğunuzu da ailenizi de cehenneme düşmekten koruyun.” Koruyamamış, çocuk kötü yetişmiş, İngiltere’de yetişmiş, namazsız yetişmiş. Ondan sonra esrara alışmış, okumamış, berduş olmuş; babası müslüman. Olmaz. Salih ama muslih değil. Tereyağı gibi ama mantar gibi tereyağı gibi. Mantar gibi olunca olmaz. Çocuğunu yetiştirecekti. Demek ki salih müslüman olmak yetmiyor. Topluma

---

⁸ 66/ Tahrim, 6.

ve etrafındaki, kendisine bağlı olan, kendisinin sorumluluğu altındaki insanlara karşı da görevlerini yapması gerekiyor.

Bir başka hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; 10 kişi ve daha fazlaya başkanlık eden her insan mahşer günü elleri omuzlarına böyle bağlanmış olarak, zincirlenmiş olarak gelecek. 10 ve daha fazla insana başkanlık yapmış, müdürlük yapmış, emirlik yapmış, liderlik yapmış, önderlik yapmış her insan elleri ensesine zincirlerle bağlanmış, ayakları bukağılanmış olarak mahşer yerine gelecek. Sorgu sorulacak kendisine. “Sen bu maiyetindekilere doğru muamele yaptın mı? Allah’ın emrettiği şekilde başkanlık yaptın mı? Görevlerini yaptın mı yapmadın mı?”

Bu sorgulamanın sonunda. yaptığı anlaşılırsa bağları çözülecek. Eğer yapmadığı anlaşılırsa... Valilik yapmış ama berbat valilik yapmış; başbakanlık yapmış ama batırmış; reisi-cumhurluk yapmış ama yakmış yıkmış. Veya komutanlık yapmış ama şöyle olmuş, böyle olmuş veya bir yerde müdürmüş veya bilmem neymiş, bilmem neyin nesiymiş, filan filanın

fesiymiş... Görevini yapmamışsa o zaman cehenneme atılacak. Bağları üzerine bağlar bağlanıp cehenneme atılacak. Onun için her Müslüman salih olması gerektiği kadar muhlis de olmak zorundadır. Bu yakın çevreden başlar. Kendi ailesinden başlar, akrabalarına yayılır, çevresine yayılır ve bütün insanlığa yönelebilir.

Onun için hayatınızı yeniden gözden geçirin. “Acaba Allah benim yaşantımdan ve çalışmalarımımdan razı mıdır?” diye bir soruyu kendinize sorun. Buralarda sağlam, köklü, bilimsel çalışmalar yapın. Ciddi çalışmalar yapın. Yapan kişilerle iş birliği yapın. Bu merkez güzel bir çalışma yapıyor. Eksikleri olabilir. Siz tamamlatırsınız. Siz daha güzelini yaparsınız.

Ben dün burada, Leicester’de, bir Pakistan camiinde namaz kıldım. Cuma namazını Leicester’de bir Pakistan camiinde kıldık. Çok hoşumuza gitti. Arkasından salâtu selamlar getirdiler filan. Gözlerimiz yaşardı. Biz de katıldık, hoşlandık. Güzel. Güzel bir cami. Onlarla namaz kılmaktan da memnunum. Fakat orada biraz arkadaşlar dışarı çıkınca dediler ki; “Ya niye bizim hocamızın geldiğinden haberimiz

olmadı.” Bu habersizlik fena! Ben de dedim ki; “Siz burada ne kadarsınız?” “Leicester’de Şu kadar MÜslümanız” dediler.

Beş aile bir yerde mevcutsa, beş ailenin beraber olması ezanı okuması, namazı cemaatle kılması boyun borcudur. 1-2-3-4-5; one, two, three, four, five. Beş aile bir araya geldi mi cami yapmak zorundadır. Ya uygun birisinin evinin salonu olacak ya garajı olacak ya bahçesi olacak ya bir ev tutacaksınız. Beşiniz paracıklara kıyacaksınız, paracıkları, poundları kurban edeceksiniz. Bıçağı alıp kıtır kıtır keseceksiniz, *bismillâhi Allahu ekber*, para kurban edeceksiniz, cami yapacaksınız. Burada bu kadar MÜslüman varmış. Dedim “Türkler’in bir camisi var mı?” “Yok.” Olmaz. Türk’ün camisi olacak. Biz de camide namaz kılacağız. Herkes de camide namaz kılacak. Birbirimizi göreceğiz, haberleŐeceğiz.

Hangi cemiyet günde beş defa toplantı yapıyor söyler misiniz bana? Dünyada bizim kadar hızlı çalışan cemiyet var mı? Hangi dernek, hangi *association, foundation...* Ne var yani, bizim kadar sık toplantı başka bir dernek var mı?

Dünyada yok. Biz günde beş defa toplantı yapıyoruz.

Nerede?

Camide.

Cami ne demek?

Toplayan, cem eden demek. Cami bizi cem etmesi lazım. Biz gitmiyoruz. Salih müslüman bile değiliz. Muslih olmamız lazım. İyi müslüman bile değiliz ki camiye gitmiyoruz. Olmaz.

Kaç beş kişiyiz, kaç tane burada aile var, bir cami kuramamışız. Irkçılık yapmıyorum, Türkçülük yapmıyorum ama bizim Pakistanlıların salât u selâmlarını anlamadık. Çok hoşumuza gitti. Makamı da hoşumuza gitti. Kameraya da aldık. Diyoruz ki şimdi onu tercüme edelim, Türkçesini yazalım, aynı besteyle biz de okuyalım. Çok hoşumuza gitti ama anlayamıyoruz. Bir sürü laflar söylediler, anlayamadık. Ondan sonra, benim tahmin ettiğim, bir iki kişi vefat etmiş galiba. *Innâ lillâh ve innâ ileyhi râci'ûn* dedik. Ama onu biraz laflardan, ferasetimizle, anladık; anlayamadık.

Bizim demek ki Urduca bilmediğimize göre Türk camimiz olması lazım. Bir dahaki sene burada, Leicester’de, bir tane Türk camiisi istiyorum. Yoksa hapı yutarsınız. Kamçıyla geleceğim. Uzun kamçı. Arkadaşlardan uzun kamçı istedim. *Vallahi billahi* bir Rus sirkine gitmişler. Herhalde dört metre boyunda, bir kamçı aldılar, getirdiler bana. Duvara asılı. Türkiye’de. Yanıma getirmedim ama bir dahaki sene getireceğim. Şırak diye böyle hani tabancasını alıyor ya şeyin elinden. Kamçıyla şöyle bir yapıyor, adamın paçasından dolanıyor çekip alıyor, öyle kamçı. Burada bir camimiz olması lazım. Lütfen. *Please*. Yani kamçı şaka. *Please* bir camimiz olsun. Muslih müslüman olmak için insanın bir yeri olması, teşkilatı olması lazım muhterem kardeşlerim.

Şimdi Türkiye’de özel bir durum var. Dün akşam soru sordurttum cemaate. “Sorularınız varsa söyleyin.” filan dedim. “Türkiye’nin durumu ne olacak? Bizim dışardaki görevlerimiz ne?” filan diye soruyorlar. Doğru. Türkiye’nin durumu çok berbat. Ekonomisi, yani iktisadı berbat. Bütçesi delik. Bütçeyi kapatmak için, doldurmak için yalan uydurdular. Sekiz yıllık

eğitim, meğitim filan. Bütçe delik aslında. O sağlayacakları paralarla bütçeyi yamayacaklar. İşlerini götürmeye çalışıyorlar. Öyle şey olmaz. Havuzu deldikten sonra bütçe başka yerden yamanmaz. Ama tabii onların maksatları hayır değil. Öyle yapıyorlar. Türkiye’de sıkıntılı durumlar var.

Türkiye’de çalışacağız. Biz Türkiye’de ikâmet eden insanlar olarak Türkiye’de çalışacağız anlatacağız. Yanlışılarını söyleyeceğız. Uğraşacağız. Hakkımız savunacağız filan... Ama siz de buralardan çalışacaksınız. Çünkü “dayanılacak bir yer verin, bulun” demiş. Arşimet miydi neydi o? Eski bir adam varmış, fizikçi. Bir laf söylemiş. “Bana bir dayanak verin dünyayı yerinden oynatırım.” demiş. Uzayda bir dayanak vereceğız adama. O da bir şey manivela kolu bulacak. Dünyaya dayayacak. Dünyayı kaldıracak. Doğru. Biz o kadar uzunlukta bir şey verirsek ona. Veremeyeceğimizi biliyor, ondan istiyor. “Dünyayı yerinden oynatırım.” demiş. Yani bu, aletin önemini gösteriyor. Dayanağının sağlam olması halinde insanın çok büyük güçleri yerinden oynatabilece-

ğini gösteriyor. Bizim de Türkiye dışından dayanaklarımız olmalı. Ses gelmeli. Türkiye'nin durumlarını düzeltmeye çalışmalıyız.

Muhterem kardeşlerim; “Bütün işler paraya dayanıyor.” diyorlar. Ben tabii tam katılmıyorum. Bütün işler imana dayanıyor aslında. İman oldu mu parasız insanlar da büyük işler başarıyorlar. Çünkü Peygamber Efendimiz'in parası yoktu. Sahâbe-i kirâmın üstüne giyecek giyimi yoktu. Ama çok büyük işler başardılar. Fakat o iman olduktan sonrada yine işlerin yapılması paraya dayanıyor.

Ebû Bekr-i Sıddîk bütün servetini Peygamber Efendimiz'in önüne koymuştur. Müslüman olduğu zaman 40 bin mi 60 bin mi altını varmış. Sarı sarı, çil çil altınlar, say say bitmez. Onların hepsini Peygamber Efendimiz'in emrine tahsis etmiş. Ebû Bekr-i Sıddîk zengin insanken çoluk çocuğuna hiçbir şey bırakmamış. “Bana Allah ve Resûlü yeter.” demiş. Bütün parasını Resûlullah'ın emrine vermiş. Osmân-ı Zirrûneyn, koca bir orduyu teçhiz etmiş. Kıtlik senesinde, 100 deveyle Şam'dan gelen bütün malları Medine ahalisine tasadduk etmiş. 100

deveyi de kesmiş, etlerini de fakirlere dağıtmış.

100 deve ne demek?

100 tane Man kamyon, BMC kamyon demek. Almanya'da Man olurdu burada olsa olsa BMC olur değil mi? Bedford olur, BMC olur filan... 100 tane Bedford'u bağışlamış. Kamyon; içi yük dolu, erzak dolu. 100 tane! Öyle demek o. O zamanın Bedfordları develerdi. 100 deveyi mallarıyla beraber bağışlamış. Parasız iş olmaz. Her işin bir maddî tarafı vardır.

İslâm dininin maddî tarafı ne?

Zekat ve sadaka.

Peygamber Efendimiz'e bazıları demişler ki; "Yâ Resûlallah uzat elini. Ben seninle anlaşacağım, musafaha edeceğim. Sana inandım. Biliyorum, sen Allah'ın Resûlüsün. Sana beyat edeceğim. Elini uzat. Yanlız lütfen bana zekâtı zorunlu kılma. Beni zekâttan affet. Ben zekât vermeyeyim. Zaten 10 tanecik devem var. Ailem de kalabalık. Şimdi bunlardan kalkar, zekât vermeye çalışırsam malım azalır." Bir de erkekçe, dobra dobra söylemiş. Samimi insan

olduğu için, *radıyallahu anh*, o da bir sahabi tabii. “Ben korkak bir insanım yâ Resûlallah! Bana cihat da emretme! Ben düşmandan çok korkuyorum. Canım çok kıymetli, diken batmasına razı değilim; bana cihadı emretme, zekâtı emretme; uzat elini sana musafaha edeceğim.” demiş.

Peygamber Efendimiz demiş ki;

“Cihad olmazsa, zekât olmazsa o nasıl Müslümanlık olacak? Cihad olmadan zekât olmadan bu ne biçim Müslümanlık!..” Böyle çok çok tekrar etmiş. Bu ne biçim mantık! Bu ne biçim cimrilik! Bu ne biçim korkaklık!.. diye çok söyleyince...

Çünkü Peygamber Efendimiz’in Allah’ın emrettiği bir şeyi affetmeye zaten niyeti de yoktur, selahiyeti de yoktur. Allah “Zekâtı verin” demiş; Peygamber Efendimiz “Zekâtı vermeyin.” demez. Der mi? Demez. Peygamber, Allah’ın Resûlü! Allah ne emretmişse onu yapar. “Böyle Müslümanlık olmaz.” deyince. Sonunda adam hatasını anlamış; mübarek; “Uzat elini yâ Resûlallah, tamam. Cihada da zekâta da

razı oldum. O şekilde sana beyat ediyorum.” demiş.

İslâmın maddî yönü budur. Zenginın parasıyla fakirler mutlu oldu o kıtlık diyarında. Ve bazı şeyler paylaşıldı. Mutluluklar, servetler paylaşıldı. Onun için siz de paranızı Allah’ın yoluna vereceksiniz. Ben bir şiirin sonuna bir mısra ekleyerek söylüyorum. Hoşuma gidiyor. Hangi şairse unuttum. Arkadakilerden edebiyatçılar bilir belki. *Neyleyim neyleyim dalları neyleyim/ Yar yoluna dökülmedik dilleri neyleyim.*⁹

“Hak yoluna verilmedik malları neyleyim.” Sonuncu benim mısram. İlk ikisi bir başkasının. Sonuna ben eklenti yaptım, kuyruk taktım. “Hak yoluna verilmedik malları neyleyim.”

Kazan kazan kazan... “Hepiniz başkasının malını daha çok seviyorsunuz.” diyor Peygamber Efendimiz. Diyorlar ki; “Bu sözünüzdeki nükteyi, hikmeti anlayamadık yâ Resûlallah!” Herkes kendi malını sever. “Altıncıklarım” der, “Paracıklarım” der, “Bahçelerim” der,

---

⁹ Bedri Rahmi Eyüboğlu, *Sitem*.

“Mallarım” der, “Mülklerim” der... Herkes malını sever. Eli verirken titrer böyle.

Bir insan bir hayrı yaparken 60 tane şeytanın aldatmasından yakayı kurtarıp öyle yaparmış hayrı. Şeytan “Verme, fakir kalırsın” der, “Aç kalırsın. Aptal mısınız?” der, “Sen nasıl çalıştıysan o da çalışsın” der, “söyle ona, Allah versinde, koy kapının önüne.” der. Halbuki Peygamber Efendimiz diyor ki; “Kapındaki dilenci Allah’ın sana hediyesidir.” Ver parayı sevap kazan. Kim gelirse Peygamber Efendimiz vermiş.

Bir keresinde Peygamber Efendimiz’e çok güzel bir elbise hediye etmişler. Yakışıklı, çok çok güzel bir elbise hediye etmişler. Sırtına giymiş. Çok sıkıntı çekiyorlardı. Öyle pamuklu kumaş filan bulamıyorlardı; postları bürünüyorlardı, mağara adamları gibi postlarla yaşıyorlardı. Ebû Bekr-i Sıddîk postunu dikenle iliş-tirmişti. Zengin adamdı ama Hak yoluna verince kalmadı. Vere vere kalmadı. Yağmur yağdığı zaman Mescid-i Nebevi’nin içi, postlar ıslandığı için, ağıl gibi kokardı. Tabaklanmış İtalyan derisi değil ki! Kokardı. Temizdi ama kokardı. Öyle fukaracık idiler. Çok güzel bir el-

bise verdiler Peygamber Efendimiz'e. Bu Peygamber Efendimiz'e layıktır diye bir zengin coşmuş, vermiş. Giydi. Zaten güzeller güzeli. Güneş gibi, ay gibi yüzü. Çok yakıştı Peygamber Efendimiz'e.

Sahabeden birisi gelmiş demiş ki; “Yâ Resûlallah bunu bana versene.” Çıkarttı verdi. Gittiler başına, ayıpladılar. “Ya bu senin yaptığın da oldu mu ? Sırtında ısınmadı bile, gittin istedin.” dediler. Dedi ki; “Kabirde üzerime örtül-sün diye istedim” dedi. Onun da maksadı başkaymış. Resûlullah'ın giydiği bir şey üzerinde olsun diye düşünmüş. İsteyene böyle verdi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz. Hepimiz Allah yolunda malımızı da vermek zorundayız, kesemizi de açmak zorundayız.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de buyuruyor ki; *Innallahe'sterâ min-el-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cennete*.¹⁰ Allah cenneti vermek üzere sizden mallarınız canlarınızı satın aldı. Müşteri.

---

¹⁰ 9/ Tevbe, 111.

Müşteri kim?

Cenâb-ı Rabbü'l-‘âlemîn, Allah.

Mal ne?

Bizim canımız ve malımız.

Bedeli ne?

Cennet. Cenneti vermek mukabilinde sizin malınızı, canınızı Allah satın aldı. *Innal-lahe’şterâ.*

İşterâ ne demek?

Müşteri olmak demek.

Innallahe’şterâ min-el-mü’minîn. Müslümanlardan...

Neyini?

Emvâlehüm ve enfüsehüm. “Mallarını ve canlarını satın aldı.”

Ne karşılığında?

Bi-enne lehümü’l-cennete. “Onlara cenneti vermek şartıyla”

Onlar verdiler, cenneti kazandılar. Mallarını da verdiler canlarını da verdiler. Birisi geldi “Yâ Resûlallah! Ben az önce Müslüman oldum.

Eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden ‘abdühü ve Rasûlühü, dedim, Müslüman oldum az önce. Daha İslâm’dan bir iş yapmadım. Oruç tutmadım, zekât vermedim, hacca gitmedim; daha yeni Müslüman oldum. Şimdi şu savaşa girsem, ölürsem cennete gider miyim?” dedi. “Ne namazım var, ne orucum var, ne Ramazanım var, ne haccım var, ne zekatım var. Yepyeni Müslümanım, daha hiçbir şey yapmadım. Cennete gider miyim?” dedi. “Gidersin.” dedi Peygamber Efendimiz. Çünkü Allah yolunda ihlasla cihat eden cennete gidecek. Kur’ân-ı Kerîm’den biliyoruz. “Gidersin.” dedi. “İyi öyleyse.” dedi.

Oturdu bir kenara. Biraz kuvvet kazanayım, diye torbasındaki hurmaları birer ikişer atıştırma-ya başladı. Kuvvet kazanacak da iyi çarpışacak. Sonra aklına geldi. “Ya şu tarafta cennete kavuşmak var. Ben bu tarafta gelmişim hurma yiyorum.” Savurdu attı hurma torbasını şu tarafa. Savaşa girdi, öldü ve cennetlik oldu. Canlarını verdiler. Böyle verdiler.

Peygamber Efendimiz'den sonraki fütühâтта bütün komutanlar karşı tarafa yazdıkları mektuplarda şöyle diyorlar. “Bana bakın. Bizimle

direnmeye savaşmaya kalkışmayın, uğraşmaya kalkışmayın; baş edemezsiniz. Bizim ordudaki herkes ölmeye can atıyor. Siz de ‘ne yaparsak yapalım yaşayalım’ diye düşünöyorsunuz. Bizlerle baş edemezsiniz.” Bunların hepsi ölmek istiyor. Hepsi ölüme can atıyor, şehit olmaya can atıyor. Ölmediği zaman ağlıyor, üzölüyor. Kenara oturuyor, ağlıyor.

Niye?

Ölemedim, şehit olamadım. Allah bana nasip etmedi diye. Onun için baş edemezsiniz. Mallarını verdiler ve canlarını verdiler. Böylesine verdiler. Ölümü isteyerek. Savaşa gittikleri zaman “nasıl olur da kurtuluruz” diye düşünerek gitmediler. “Gazi olmaya çalışalım, şehit olmaktansa gazi olmak daha iyidir.” demediler. şehit olmayı arzuladılar. Canlarını ve mallarını verdiler.

Bizim onlardan çok farkımız var. Bizim Müslömanlığımız farklı. Yani kötü. Biz iyi müslöman değiliz. Çünkü onlar gibi düşünmüyoruz. Çünkü onlar Kur’ân’a uygun düşünüyor. Ama biz ehl-i dünyâya uygun düşünüyoruz. Bizim mantığımız İngiliz’in mantığından farklı değil.

İngiliz de paraları biriktiriyor, biz de biriktiriyoruz. İngiliz de ev almaya çalışıyor, biz de ev almaya çalışıyoruz. İngiliz de tatil yapmaya çalışıyor, biz de tatil yapmaya çalışıyoruz. İngiliz de iyi yemeye, iyi giyinmeye çalışıyor, biz de.

Bizim müslüman olarak farkımız nereden belli olacak?

Fedakarlığımızdan belli olacak. Allahu Teâlâ hazretleri yolunda verilmedik malları neleyim? “Hak yoluna verilmedik malları neleyim?” O kimin malıdır verilmezse? Mirasçının malıdır. “Hepiniz başkasının malını seviyorsunuz.” diyor Peygamber Efendimiz. Diyorlar ki; “Anlayamadık ne demek istiyorsun yâ Resûlallah!” “Hepiniz malı infak etmiyorsunuz, Allah yoluna sarf etmiyorsunuz; biriktiriyorsunuz, biriktiriyorsunuz, koruyorsunuz malı; ölüyorsunuz. Ölünce mallarınız mirasçılara gidiyor. Demek ki başkasının malını seviyorsunuz. Halbuki infak etseydiniz sarf etseydiniz hayra harcasaydınız sevabı sizin olacaktı. Hepiniz başkasının malını seviyorsunuz.” diyor.

Evet, hepimiz başkasının malını seviyoruz. Hepimiz mirasçılara mal biriktiriyoruz. Halbuki

sıfırdan başladık paraları biz kazandık. Bizden öncekilerden almadık, uğraştık, didindik, parayı biz kazandık, mirasçılara mal hazırlıyoruz. Onlar da çalışsınlar onlar da kazansınlar. Onları da Allah rızıklandırır, onlara da verir. Biz hiç olmazsa bir kısmını Hak yola sarf etmiyiz. Hiç olmazsa bir kısmını. Hepsini sarf etmek sıddîkiyet. Onu Ebû Bekr-i Sıddîk yapmış. Hepsini veremezsiniz. Ebû Bekr-i Sıddîk kadar olamayız. Ömerü'l Fâruk kadar da olamayız. Yarısını vermiş. Ama hiç olmazsa bir kısmını verin. Hiç olmazsa zekât miktarını verin, kırkta birini verin.

Zekat miktarını vermeyen nedir?

Cimridir.

Çünkü Allah 40 parça vermiş. 39 parçası kendisine kalacak, kırkta birini verecek. Yüzde iki buçuk. Yüzde iki buçuğu veremiyor. Halbuki sigaraya yüzde kaç veriyor? Eğlenceye yüzde kaç veriyor? Kır sefasına, yaz tatiline yüzde kaç veriyor halbuki. Sünnete ne veriyor? Eğlenceye ne veriyor? Keyfe ne veriyor? Zevke ne veriyor?

Onun için muhterem kardeşlerim, bir gerçeği acı da olsa söylemek istiyorum. Allah yolunda

hizmetin bir yönü maddîdir, paraya dayanır. Herkes Allah yolunda parasının bir kısmını ayıracak. Allah'ın emrettiği kadarını - hiç olmazsa - ayıracak. Ama bu faziletin alt çizgisidir, barajıdır, tabanıdır. Bunun üstüne daha ne kadar verirsiniz verirsiniz.

Benim tanıdığım bir zengin var. *İlim Yayma Vakfı*'ndan birileri anlattılar. Bundan yardım istemeye gitmişler. *İlim Yayma Vakfı*'mız var. Talebeler, yoksullar, bilmem neler... “Biraz para ver” demişler. Küçücük bir dükkanmış. Tarif ettiklerine göre şöyle küçük bir dükkanmış. Altı yedi metrekare. demiş ki; “Şu anda kasamda bir şey yok. Siz başka tüccarları dolayın. Akşam dönüşte uğrayın.” demiş. Dönüşte uğramışlar. Bundan 20 sene önceki bir olay bu. O zaman çıkartmış. O zamana göre çok para olacak bir miktar vermiş. Galiba beş bin lira vermiş. O zamanın beş bin lirası kim bilir şimdinin ne kadarıdır bilmiyorum. 20 sene önceye göre enflasyon canavarı ne kadar büyüdü iktisatçılar hesaplasın. Solucan kadarken yedi başlı ejderha oldu enflasyon. Çıkarmış, çok büyük bir para vermiş.

Şaşırmışlar. Allah Allah! Biz koca koca tüccarları gezdik. Piyasayı dolaştık. Nice nice zenginler kıtı kıtı verdiler. Bu böyle çok verdi filan diye. Hem de ne demiş? “Bunu alın. Bir dahaki sene yine gelin. İnşallah daha çok vermek istiyorum.” Bir dahaki sene gitmişler o zâtın yanına. Keşke rakamları yazsaydım da belgesel konuşsaydım. Bir dahaki sene o verdiğiğinin 20 misli fazlasını vermiş mesela. Bir senede enflasyon 20 misli artmaz. Ne olmuş? Allah kazandırmış ona. Daha çok vermiş.

Çünkü Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Vallahi sadaka ve zekât vermekle mal azalmaz.”

Kim diyor, ve neden?

Peygamber Efendimiz “vallahi azalmaz” diyor. Azalmamış bak, çok. Bir dahaki sene daha çok verdi. Dükkan da genişlemiş. Bize anlattıkları senede de, bilmem ne kadar, çok büyük rakamlar vermişti. Başka vakıflara filan vermiş. Kendisi bir başka cemaatten. Onlara çok vermiş. Bizim arkadaşlar da gidince bize de yine hatırı sayılır bir miktar vermiş. Kazanıyor da ondan veriyor.

Ama o şöyle yaparmış. Kazancından. O da bir tür. Ebû Bekr-i Sıddîk, Ömerü'l Fâruk ayrı, bu da bir başka tür. Bu ailesinin, çoluk çocuğunun, arabasının, hizmetçisinin ihtiyacını kazancından ayırmış, gerisini Hakk'a sarf edermiş. İhtiyacı kadarını ayırıyor, gerisini Hakk'a sarf ediyor. Böyle de olabilir.

Hasılı müslüman verecek ki İslâmî çalışmalar gelişsin. Biz burayı gezdik. Adam sonuçta bize dedi ki. Ben "Buranın bütçesi ne kadar? Yıllık bütçe ve bilançosu nedir?" diye sordum. Dediler ki; "Bir milyon pound." Çok büyük harcamalar. Bir milyon pound bayağı bir harcama. "Geliriniz ne kadar? Nereden karşılıyorsunuz bunu?" "Biz herhangi bir devletten, İslâm devletinden yardım almıyoruz. Çünkü yardım aldık mı boyunduruk altına giriyoruz. Herhangi bir İslâm devletinden yardım alsak ondan sonra bize patronluk yapmaya kalkıyor. 'Şunu şöyle yapın bunu böyle yapın. Bizi reklam edin. Bizi propaganda edin...' demeye başlıyorlar. Başımız dik dursun diye devletlerden almıyoruz." dediler. Bütün harcamalar, satışlar, kazançlar, kiralamalar, gelirleri harcamalar,

ların altında kalıyormuş. Onun için bazı bölümleri kapatıp bazı insanları çalışmaktan çıkarmak zorunda kalıyoruz.” dediler.

Demek ki İslâmî çalışmalarda mali kaynak kuvvetli olursa, çalışanlar iyiye, ceplerine atmıyorlarsa yutmuyorlarsa haram yemiyorlarsa çalışmalar genişliyor, güzelleşebiliyor. Az olduğu zaman da çalışmalar geri duruyor. Onun için maddî fedakarlık da işin önemli bir dalıdır. Birleşin, salih müslüman olun, muslih müslüman olun. Başka insanlara da İslâm’ı öğretmeye çalışacaksınız, teşkilatlanacaksınız, para sarf edeceksiniz. Para vereceksiniz ki iş ileriye gitsin. Allahu Teâlâ hazretleri hepinizden razı olsun.

Biz uluslararası bir önemli topluluğuz. Yani siz de Müslüman olarak. Tarihî bir derinliğimiz var. Peygamber Efendimiz’e kadar dayanıyoruz. Manevî bir zümreyiz. İlmin yanında, irfanın, edebin ahlâkın da önemini biliyoruz; başkaları gibi değiliz. Yolumuz sahâbe yoludur, evliyaullahın yoludur, çok temizdir. Onun için bu yolun kıymetini bilin.

g. Allah'ın Sevdiği Kul Olmaya Çalışın

Hayatta gaye, Allahu Teâlâ hazretlerinin rızasını kazanmaktır. Başka bütün gayeler boştur, yalandır, geçicidir, aldatıcıdır, şeytanın oyunudur. Allah'ın sevdiği kul olmaya çalışın. Düşününün taşın, uğraşın didinin, arayın tarayın, sorun soruşturun, Allah'ın sevgili kulu olmaya çalışın. Allah sizi seviyor mu sevmiyor mu? Allah'ın sevgili kulu musunuz değil misiniz? Onu düşünün. Onu sağlamaya çalışın. Çünkü her şey boştur. Her şey burada kalacak. Bir zaman gelip kim bilir nerede, nasıl... Bir namazlık saltanatın olacak musalla taşında.¹¹ Ölümü unutmayın. Ahirete hazırlanın. Cenneti kazanmaya, cehennemden korunmaya çalışın.

Bu yabancı diyarlarda mukim iseniz, kalıcı iseniz birbirinizle mutlaka anlaşın, danışın ve mutlaka caminizi kurun. Bir daha buralara geldiğimde sizin caminizde namaz kılmak istiyorum, size dua etmek istiyorum. Eğer geçiciyseniz; doktora için geldiniz, master için geldi-

---

¹¹ Cahit Sıtkı Tarancı, Yaş Otuz Beş. *Bir namazlık saltanatın olacak/ Taht misali o musalla taşında.*

niz, sonra Türkiye'ye döneceksiniz; hangi meslekten olursanız olun gittiğiniz yerde İslâm için çalışmaya gayret edin. Erkekler gayret ettiği gibi hanımlar da çalışsın. Çünkü Allah'ın rızasını kazanmak onların da boynunun borcudur. Ve bir güzel şey biliyorum. Farsça dersi okurken okumuştum kitapta. Çok hoşuma gitmişti. Çok güzel bir şey. Sultan Mahmûd-u Gaznevî her tarafı fethetmiş, Hindistan'ı filan fethetmiş. Sonra bir şehirde - Rey şehri - şimdiki Tahran'ın olduğu yerde, orada bulunan idareye de haber göndermiş. Buradaki idare... Rey şehrindeki asıl hükümdar ölmüş, küçük bir çocuk hükümdar olmuş. O da pek her şeye akli ermiyor, yaşlı annesi işi çekip çeviriyormuş. Ama dindar, iffetli, zahid, abid bir kadınmiş. Sultan Mahmud buna mektup göndermiş. Nağme, fermandan göndermiş. Demiş ki; "Bana tabi olsun. Parayı benim adıma, Sultan Mahmud'un parası diye, bassın. Hutbeyi benim nâmıma okutsun. Benim devletimin sınırları içine girsin. Yoksa gelirim, asarım, keserim, yakarım, yıkarım." diye bir tehdit göndermiş.

Şimdi bu yaşlı kadın bu tehdidi almış. Nihayet küçük bir bölgenin hakimi. Ötekisi Sultan

Mahmûd-u Gaznevî; ordusu var, filleri var, Hindistan'ı fethetmiş, Afganistan'a hakim, İran'a yayılmış... Gazneli Mahmut bu, Gazne Devletini kurmuş.

Ona cevap vermiş. Demiş ki;

“Böyle bir ferman göndermişsin. Sana tâbi olmamı istemişsin. Tâbi olmazsam gelip savaşa-
cağın söylemişsin. Allah şahit ki, gelir benimle savaşmaya kalkarsan ben de sana karşı koyarım, ben de seninle çarpışırım. Çünkü arslanın erkeği olduğu kadar kadını da olur, dişisi de olur. Gelirsen çarpışırım.” demiş.

Yani sen arslansan ben de arslaniyeyim demek istiyor.

“Ama iki şey olur. Ben seninle çarpışırım. İki ihtimal var. Ya demiş sen beni yenersin, normal olanı bu. Çünkü sen kuvvetlisin. Koca koca hortumlu, yere bastığı zaman yeri sarsan fillerin var. Sen beni yenersin. Sen zaten şöhretlisin, cihana nâmın yayılmış bir sultansın. ‘Sultan Mahmût bir ihtiyar acuze kadını yendi.’ derler. Bu senin şânına nâmına bir şey eklemez, belki eksiklik getirir. ‘Utanmamış da gitmiş bir ihtiyar kadınla çarpışmış’ derler. Ya bu olur ya da Allah bana yardım eder, ben seni

yenerim. Belli olmaz. O zaman bütün cihana rezil olursun. ‘Bir koca karı Sultan Mahmud’u yendi’ derler.’” demiş. Onun için benim üstüme pek varma.” demiş. O da böyle bir mektup yazmış. Çok hoşuma gidiyor. Dilemma diyoruz buna değil mi? İkilem. Mantıkta. Öyle de olsa sonuç bu böyle de olsa sonuç bu. Mantıkta dilemma yani ikilem deniliyor buna. Bu cevabı alınca Sultan Mahmut oraya sefer yapmaktan vazgeçmiş. Yani arslanın erkeği olduğu kadar dişisi de oluyor.

Hatta ben ansiklopedilerden, televizyon programlarından biliyorum. Arslanın hanımları çalışıyor, beyler yan gelip yatıyor, öyle uzanıyor. Ötekiler avlıyor, bey de gelip yiyor. Bazen erkek de avlandığı oluyor ama asıl avlanan hanımlar. Büyük işi yapan onlar oluyor.

Onun için biz de, bizim toplumumuzda kadınlar da İslâm için çalışacak. Çünkü erkekler her yere giremiyor. Haremlik var selamlık var. Çeşitli zorluklar var. Kadınlar camiye gelemiyor. Çoluğu var çocuğu var. Gelse cami bir hâle dönüyor ki harp meydanı gibi. Biz burada, camide *Allahuekber* diye namaza duruyoruz. Arkadan bağırımlar, [sesler]. Bütün bu otantik

sobaların çakmaklarıyla oynuyorlar. Çaktırı-
yorlar onları. Bizim de namazda aklımız bir ge-
liyor bir gidiyor, bir geliyor bir gidiyor. Çocuk-
ların camide cemaate musallat olması kıyamet
alametlerindedir. Çünkü camide huzurla Al-
lah'a ibadet edilecek. Gelemiyor camiye. O
zaman ne oluyor?..

Ben kara kara düşündüm bu işi. Biz bu kadın-
lara İslâm'ın haberini nasıl iletceğiz diye.
Buldum bir çare. Nasıl bir çare buldum? Uzay
yoluyla, ses dalgalarıyla, Akra radyosuyla ha-
nımın mutfağına kadar gidiyoruz. Mutfakta ko-
nuşuyoruz, oturma odasında konuşuyoruz, pa-
tates soyarken konuşuyoruz, yün örerken ko-
nuşuyoruz... Sadece süpürge süpürürken
uğultu oluyor, o zaman konuşamıyoruz. Sâir
zamanlarda hep konuşuyoruz. Çaresini ben
böyle buldum. Bir de televizyon olsa, tama-
men göz göze yüz yüze anlaşacağız.

Onun için hep beraber İslâm için çalışalım. Şu
dâr-ı dünyada hayat imtihanını başarıyla vere-
lim. Allahu Teâlâ hazretleri bizi başarılı eyle-
sin. Doktoramızı yapmayı, mânevî doktorayı
yapmayı nasip eylesin. Güzel sertifikalar, dip-

lomalar almayı nasip eylesin. Sevdiği kul eylesin. Hüsn-i hâtime nasip eylesin. Kabri cennet bahçesi olanlardan eylesin. Âhirette yüzü gülenlerden eylesin. Sıratı yıldırım gibi geçenlerden eylesin. Mahşer gününde Arş-ı Âlâ'nın gölgesinde nurdan minberlere oturup trübinlerden mahşer halkını seyredenlerden eylesin. Defter divan açmadan, ayıplarımızı etrafa saçmadan, kimseye duyurmadan, affıyla affederek bi-gayri hisâb cennetine dahil eylesin. Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin. Cemâlini ayın on dördü gibi görmeyi nasip eylesin. *Selamün kavlen min-Rabbi'r-rahîm.*¹² ayetinde bildirilen selamına mazhar eylesin. *es-Selamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü* aziz ve sevgili kardeşlerim...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
25 Rebîü'l-Âhir 1418 / 29.08.1997

Leicester/ İngiltere

[Bütün AİLE EĞİTİM KAMPI KONUŞMALAR'ına PDF olarak ulaşmak için tıklayınız](#)

[nız](#)

SERVER
Kürsü

¹² 36/ Yasin, 58.